

PŘEHLED

3

cena 3,- Kč

27. ledna 1995

Střední brána - dobová fotografie

Z obsahu 2. čísla

nový seriál

ARMÁDA V HRANICÍCH

v tomto čísle

HISTORIE AKADEMIE

str. 2 - 4

DÁLNICE

str. 6 - 7

SPORT

s novou anketou

str. 8 - 10

SIR WINSTON LEONARD

SPENCER

CHURCHILL

str. 11

NEJLEVNĚJŠÍ

INZERCE JE

V PŘEHLEDU

1cm² = 10,-Kč

Pro stálé zákazníky výrazná sleva.

Střední lesnická škola
v Hranicích, ul. Jurikova 31
HLEDÁ UKLÍZEČKU
na poloviční
úvazek. Nástup 1.2.1995.
Informace u hospodáře školy.

HRANICKÁ RADNICE NA ZAČÁTKU

Na hranické radnici je opět staronová trojice. Rozhodující tým jak pro radnici tak i pro samotné město. Vztah těchto tří osob do značné míry ovlivní to co se v Hranicích podaří uskutečnit a co ne. Dodejme, že nemají lehký úkol. Radnice se do jisté míry stabilizovala a jak to vypadá s vrcholnou trojicí???

Radnici tvoří především tým hlavních protagonistů a tím je staronový starosta PhDr. Vladimír Juračka a jeho zástupce ing. Josef Ježík. Pro neznalého občana by to znamenalo ideální stav a to v tom, že tato dvojice může pokračovat plynule ve své započaté práci. Bohužel při posledním zasedání v minulém volebním období se jejich cesty zkrížily a v podstatě ODS navrhovala odvolání ing. Ježíka z funkce. Tři týdny před volbami to byl slušně řečeno nejapný tah. Navíc každý soudný člověk mohl předpokládat, že právě tito kandidáti budou opět na svých postech a to se nakonec potvrdilo. Jak bude tato spolupráce po trapném extempore ODS vypadat dnes se můžeme jenom dohadovat. Jsou jenom dvě možnosti: Vztahy se urovnají a lidé k sobě

najdou cestu nebo dojde k odvolání pana inženýra. Třetí varianta stojaté vody je to nejhorší co může město potkat.

Tuto dvojici doplňuje paní tajemnice Rýznarová. Cílevědomá žena jdoucí za svým cílem. Podle slov pana starosty pracant prvního kalibru a jak je vidět v současné době se bez této paní pan starosta neobejde. Tady je třeba podotknout, že do funkce tajemnice byla paní Rýznarová pouze dočasně dosazena. Mnoho občanů zná paní Rýznarovou dobře z jejího působení na radnici a pro některé občany bylo její jednání nezapomenutelné. To je minulost. A jaká je současnost? Několik starých pracovníků paní Rýznarové fandí. Na druhé straně část radnice pracuje ve stálém vypětí, můžeme napsat přímo ve stre-

su. Autoritářský přístup paní tajemnice je stále součástí jejího pracovního arzenálu. Nakonec nebudeme daleko od pravdy, když napíšeme, že tajemník je personální šéf radnice a osobou číslo jedna.

Na jednotlivých oborech došlo k změnám jak u vedoucích, tak jednotlivých pracovníků. Někteří pracovníci zůstávají i ze staré gardy, a v podstatě dosluhují, naopak jiní, a je jich na hranické radnici dost, dělali a dělají svou práci stále dobře. Stejně jako všude jinde i zde najdeme pracovníky obětavé s příjemným vystupováním i patřičným pracovním výkonem. Ovšem celý chod ovlivňuje vrcholné trio. Starosta, zástupce a v současné době tajemnice. Zatím jsme na začátku.

-Oli-

Dnešním číslem zahajujeme seriál

ARMÁDA V HRANICÍCH

DĚJINY VOJENSKÉ AKADEMIE V DATECH

1853-1855 vystavěno.

1856 zahájena činnost.

1859 založen park.

1860 vystavěna střední budova.

1862-1863 vystavěna kaple sv. Barbory.

1878-1914 Militär-Oberschule u. Cavallerie-Cadettenschule.

1914 obě školy se přestěhovaly do Dolních Rakous, reálka do Vídeňského Nového města, jezdecká kadetní škola do Mödlingu.

Posledním velitelem za habsburské monarchie byl plk. von Rottenberger.

5/XI.1918 převzal velení čs. major Bubla.

14/XI.1918 přisahal čs. vojsko nové republice, mezi východní budovou a kaplí.

11/IV.1920 oficiální otevření vojenské akademie.

12/IV.1920 zahájeno vyučování. První velitel byl franc. gen. Kieffer, po něm gen. Chabord, také Francouz.

28/VII.1920 převzala VA prapor věnovaný prezidentem rep. T.G.M.

1/IV.1921 stal se velitelem VA franc. gen. Castello.

4.VII.1921 definitivním velitelem franc. plk. Forlot.

13/VIII.1922 první vyřazení čs. důstojníků.

1/VI.1923 velitelem první Českoslovák plk. Pech.

14/IX.1926 velitelem VA brig. gen. Hněvkovský.

velitelem VA brig. gen. Zahálka.

1938 vyřazení posledních důstojníků prvé republiky. Nový ročník již přijatých akademiků nenastoupil a do budov VA přeloženo stát. vojenské reformní gymnasium ze zabrané Mor. Třebové.

15/III.1939 okupace.

27/X.1945 znovuootevření voj. akademie min. nár. obrany L. Svobodou.

Prvním velitelem VA v nové republice stal se brig. gen. Š. Drgáč.

28/X.1945 přísaha voj. akademiků a převzetí starého praporu.

5-6/IV.1946 oficiální návštěva min. nár. obrany L. Svobody, náč. hlavního štábu B. Bočka, stát. taj. min. n.o. M. Ferjenčíka, předsedy branného výboru poslance Erbana, voj. zástupců SSSR, USA, Anglie, Francie, Zástupců čsl. politických stran, předsedů zem. nár. výborů atd.

9/V.1946 oslava 1. výročí osvobození republiky.

2/VII.1946 zborovské oslavy, slavnostní dekorování a rozdělení cen jednotkám voj. akademie získaných na polní střelnici.

29/VIII.1946 vyřazení prvních důstojníků nové republiky.

Z ÚSTAVNÍ KRONIKY AKADEMIE

Letopisec ústavu z roku 1925 kpt. J. M. Blíženc zabýval se studiem otázky, proč právě v Hranicích, v nížině Moravské Brány, v pásmu strategicky pohraničním volilo rakousko-uherské c.k. ministerstvo války sídlo významné části svých vojenských škol. Nepochybujeme, že vedle důvodů komunikačních a hospodářských uplatnily se tu především záměry politické, germanisační.

Roku 1853 stavěl se západní trakt budov Cavallerie-Schul-Escadron a 1855 východní jako KČk.Militär Ober-Erziehungshaus. Rok na to obě školy zahájily činnost. V mosaikové dlažbě východního traktu - dnes budově učeben a ložnic - najdeme ve vestibulu letopočet 1856. R. 1859 založen park v pozadí východní budovy, 1860 vystavěna nejmohutnější budova střední, 1862-63 postaven kostel sv. Barbory. Všechny tři trakty spojeny chodbami, takže fronta vojenských škol tvořila souvislý masiv v délce 600 metrů. Mezi parkem a stájemí západní budovy vzniklo rozlehlé hřiště - cvičiště, uzavřené k severu ústavním hřbitovem. S ústavní nemocnicí dovršena tedy do jisté míry pozoruhodně soběstačnost veliké vojenské kolonie. Po vystřídání několika organizačních přeměn trvaly spojené školy od roku 1878 do 1918 jako Militär-Oberrealschule a Cavallerie-Čadettenschule. V bývalé monarchii prosluly

ústavy, zejména vojenská reálka, elitní tradicí, arcivévodskými chovanci a vysokými, ovšem i exotickými návštěvami.

Kronikář naší doby nalezl v letopisech, že císaře Františka Josefa I. provázelo za jeho návštěvy r. 1890 celkem 55 komorníků, zaznamenal, že presidenta československé republiky provázal zde roku 1924 pouze jediný... V roce 1914 se dočteme, že obě školy stěhovaly se z Hranic do Dolních Rakous, reálka do Vídeňského Nového Města, jezdecká kadetka do Mödlingu. Přechodně byla v ústavních budovách zřízena vojenská nemocnice. Avšak již roku 1915 oba ústavy se vrátily definitivně zpět. Snadno si vzpomeneme, v které to době dosahovali Rusové Krakova a že toho času okolo Vídně ryly se nakvap zákopy... Vojenská nemocnice ve zdejších objektech ovšem již zůstala a jako všude improvizovány i zde na hřišti nemocniční baráky, odstraněné až po převratě novým režimem československým. Opořebováním, nedostatkem oprav a ovšem i devastačním válečným ovzduším utrpěly skvělé budovy nesmírně. Fasády otlučeny, vnitřní zařízení valně zrušeno. Do převratového dne c.k. jezdecká kadetka se úplně vyliadila. Zánik monarchie a příchod československé republiky vyjádřil se v těchto ústavách a hranické posádce vůbec neobyčejně hladce. Poslední z

rakousko-uherských velitelů Oberst von Rottenberger vydal a podepsal dne 2. listopadu 1918 utrakvistický rozkaz místního velitelství pod číslem 256: „V Praze úřaduje vojenské velitelství československé. Všechna velitelství, vojenské oddíly, úřady a ústavy jest vrozuměti, že podléhají tomuto velitelství. Vojenské osoby se zprošují podle telegramu kabinetní kanceláře přísahy bývalému rakousko-uherskému mocnářství. Jest bezpodmínečně udržeti kázeň. Všechny dovolené z pole se prodlužují do konce tohoto roku. Další rozkazy jsou na cestě...“ 5. listopadu převzal velení v posádce hranické a 6. listopadu velení „vyšší vojenskou reálkou“ vojenský učitel Čech, major Bubla - ještě a naposled rozkazy dvojjazyčnými, aby všichni porozuměli, kterých se týká... Tyto dny zůstávali v ústavě (ve vojenské reálce) vesměs jen příslušníci československého státu, vyjma je 23 chovance bulharské, kteří z nařízení svého zastupitelského úřadu zde vyčkávali. Celkem i s Bulhary pouhých 66 žáků. Formální převrat byl uzavřen dvěma dalšími stručnými rozkazy ze dne 9. listopadu. Citujeme: 1. „Vyšší vojenská reálka a jezdecká kadetní škola jsou nyní spojeny v jednu školu pod mým velením.“ 2. „V pondělí dne 11. listopadu započne zase v celém ústavě pravidelná služba a školní vyučování.“ 3. „Vyučovacím jazykem

Důstojnický sbor vojenské akademie z roku 1920

je od nynějška čeština.“

Dne 14. listopadu přisahal československé již vojsko na shromáždění mezi východní budovou a kostelem sv. Barbory. Den před tím, vyžádání svými rodinami, odejeli na dovolenou bez konce chovanci - aristokrati...

Sebechvála, jak jsme se vyrovnali do roku 1930, nenáleží do řádků kroniky. V prosinci 1918 přibyla řada chovanců z likvidovaných nižších reálék rakousko-uherských, hlavně ze Sv. Hypolitu, Mariboru a jiných. Aby studium těchto chovanců netrpělo újmy, zřízena vedle dosavadní reálky vyšší i nižší reálka a počet učitelů rozmnožen. Vyučování vedeno podle osnovy občanských reálných škol a směrnicemi vojenského vedení bylo, aby se chovanci připravili do konce školního roku k případnému přechodu do občanských ústavů. Až dosud byly v programech vyučovacích, vzhledem k vojenskému rázu studia, některé základní předměty vojenské a tím se osnova reálky vojenské od občanských podstatně lišila. 17. ledna 1919 odjeli veškerí chovanci bulharští domů. Rozkazem ze dne 20. ledna avisováno zrušení dosavadního ústavu jakožto „vojenské reálky“ a vyloženo stanovisko ministerstva školství a vyučování, jak se zamýšlí upravit přechod chovanců na učiliště občanská. Je příznačno přechodné době, proto také pochopitelné a není příčiny tajiti, že osud převzatého ústavu ve formách vůbec připomínajících monarchii byl předvídan i zpečetěn. Mládež, především útlejší, nemohla proto v těchto značkových poměrech, vybírajících se pracně k radikálním přestavbám, ani prospívat ani setrvávat. Ani prospěchy ani kázeň nemohly býti za takových obecných okolností valny. Čteme ve školním rozkaze ze dne 25. ledna 1919 tyto dokumenty dnů:

„-a) školnímu velitelství došly stížnosti od ředitelství městského reálného gymnasia, že

chovanci I. třídy se neučí a že se těž nechovají jak by měli. Zastavuji proto všem chovancům I. třídy až na další volný východ a napomínám je důrazně, aby si velké výhody, kterou jim návštěva civilní střední školy poskytuje, vážili a se pilností i slušným chováním zavděčovali i vyznamenali.

b) Chování II. třídy jest rovněž neuspokojivým a vykazuje v poslední době neshody s domácím řádem a požadavkem mravnosti hodných žáků. Zastavuji proto volnou vycházku i této třídě až na další a vyslovuji následující tresty:“ - Ti, kdo zde byli trestáni za nepřístojnosti a neblahý vliv na spolužáky, přišli vesměs nedávno - jak se dočítáme v rozkazech - ze Sv. Hypolitu, Mariboru atd... Školní rozkaz ze dne 3. února 1919 vyhlásil telegrafický výnos MNO: „Škola se ukončením zimního semestru rozpouští, chovanci buďtež 8. nora posláni domů“. V návěští rozkazu je připsáno perem na rozmnožovací desku: „Zítřka o 1. hod. odpoledne fotografuje pan nadporučík Souček chovance, důstojnický sbor a mužstvo reálky. Dostavte se všichni na školní dvůr před kostelem“.

Rozkaz čs. vyšší vojenské reálky ze dne 8. února 1919 je posledním: „Na základě nařízení ministerstva národní obrany uzavřela dnes čs. vyšší vojenská reálka v Hranicích své brány pro středoškolskou výchovu a chovanci opustili ústav, který jim byl dosud bezstarostným útlukem, učilištěm a většinou i otcovským domem, kdež blahovolní učitelé a vychovatelé na místě rodičů se starali o vyučování a výchovu jejich“. Dodatek: „V ústavu zůstane až na další likvidační komise MNO nařízení: Setník Čemus, setník Kropáč, nadporučík Chadim. Předání 20. února t.r.“ Likvidační komise měla za úkol udržeti budovu a inventáře až do konečného rozhodnutí o jejich budoucnosti. Vojenská nemocnice mohla již býti vyklizena,

za to však hygienické potřeby armády vynutily si upotřebení západního traktu (bývalé jezdecké kadetky) pro ústav k výrobě očkovacích ser. Chov menších pokusných zvířat v ústavních stájích ovšem nevyhnutelně přivodil další znehodnocení objektů. Mnoho a mnoho z bohatě nadaných ústavních sbírek - na prvním místě z oboru přírodovědeckého - bylo věnováno občanským školám v místě. Sokolu byla propůjčena tělocvična, ale dalším požadavkům, aby ústavní místnosti byly uvolněny školám občanským, ministerstvo národní obrany již nevyhovělo. V MNO myšlenka nového vojenského školství nabývala již převahy i forem. Předzvěstí dalších skutečností byla prohlídka ústavu ministrem národní obrany Klofáčem dne 22. července 1919, který se vyjádřil: „Je-li síla národa ve vzdělání, platí tato pravda i pro armádu. Úkolům vzdělávacím budou nyní také sloužiti tyto ústavy v Hranicích“. Bylo zamýšleno vybudovati v Hranicích vojenskou akademii, rovnající se vojenským školám cizích států, avšak pravidelné vyučování nemohlo býti zahájeno před podzimem 1920; bylo nutno je uvésti v soulad s ukončením školního roku občanských učilišť, jichž žáci přicházeli v úvalu pro akademii vojenskou. Do zahájení činnosti vojenské akademie zřídilo MNO v Hranicích zvláštní „zdokonalovací kurs pro mladší důstojníky“ s účelem srovnati dosud diametrálně se rozcházející praxe i metody výcviku a poprvé orientovati v nejnovějších doktrínách francouzských, ovšem pod vedením francouzských důstojníků. Jako velitel budoucí vojenské akademie ustanoven tehdy generál Luis Kieffer a jeho zástupcem major fr. legií Dr. J. Kloud. Úřadu ujal se nový velitel 26. března 1920. Oficiálně považujeme za otevření vojenské akademie v Hranicích den zahájení „zdokonalovacího kursu“ 11. dubna 1920. Toho dne náčelník československého hlavního štábu generál Pellé slavnostním způsobem jménem presidenta republiky prohlásil vojenskou akademii v Hranicích za otevřenou svým účelům. Vyučování v kurse zdokonalovacím začalo 12. dubna. Učitelův sbor pozůstával z 5 důstojníků francouzských, 20 československých a 8 důstojníků správní i hospodářské služby. Do ukončení kursu byl vystřídán generál Kieffer generálem Chabordem. Dne 28. srpna 1920 převzal velitel vojenské akademie slavnostními obřady prapor vojenské akademie, věnovaný prezidentem republiky.

Pokračování v příštím čísle

Ilustrace pro toto číslo byly použity z publikace "Čtitelům svatě panny Barbory na památku vojenských akademiků 1945 - 47".

Historie akademie byla převzata z knihy "Deset let vojenské akademie v Hranicích vydané v roce 1930".

STRANY, STRANIČKY A HNUTÍ PO KOMUNÁLKÁCH

Píše se rok 1995 a někteří občané našeho města mají pocit, že politické strany a hnutí stále spí na volebních vavřínech či se nemohou vzpamatovat z nepříjemné kocoviny nezvolení do městského zastupitelstva. Nové městské zastupitelstvo, resp. staronové, již mělo dvě zasedání, městská rada také. Brzy se bude schvalovat rozpočet na rok 1995 a také mnoho dalších ne důležitých bodů programů zasedání zastupitelstev v roce 1995. Vytratila se předvolební a volební rivalita a řevnivost, snad následuje povolební souznění v duchu služby občanům, městu, státu. Občané Hranic zvolili jedince, kteří jsou určitě ochotni obětovat nemalý kus svého Já ve prospěch obecního blaha. Nové MZ a MR jsou prosty zláštných zájmů či podezření z různých vlivů formou tlaků lobby, jak se o tom hovořilo a psalo před necelým rokem v souvislosti s causou zámková dlažba či kostky? Bylo by zajímavé, dnes po několika měsících, rozvinout diskusi na toto téma a zviditelnit tak aktéry této causy, která nepochopitelně upadla v zapomnění. V této souvislosti by nebylo na škodu připomenout nebyvalou aktivitu některých poslanců, tolik aktivních obhájců zámkové dlažby, v cause skládky domovních odpadů na Jelením kopci. A vůbec. Co se děje ve stranách, straničkách a hnutích po komunálních volbách. Zda-li nebylo škoda papíru na vytištění volebních programů, jak funguje spolupráce povolební koalice, jak jednotlivé strany, straničky a hnutí hodnotí dvouměsíční činnost svých poslanců atd., atd. Občané by také zajímaly zprávy z „kuchyní“ těchto pol. stran, straniček a hnutí, kde se občas uvaří i nechutná požívatina. Jedna taková zvěst kolovala Hranicemi, ale to asi byly pomluvy. Bylo by proto dobré, kdyby strany, straničky a hnutí zastoupené několika občany v našem městě uspořádali jednou za „uherský rok“ „brielink“. Trio hranických týdeníků by tuto povolební aktivitu asi přinejmenším uvítalo. Přehled zcela určitě.

konec ledna 1995

ANTI

ČECHISMUS V NÁS

O této chorobě jsme několikrát v Přehledu psali. Pro mě osobně poslední kapkou byla a je aféra, která vyplavala na povrch s dluhem 52 milionů ODA. Trapné rozvířování právě Kalvody a potažmo pána Luxe, které zastírají svoje finanční závazky vůči zkrachované Kreditní bance pana Moravce. Navíc všichni novináři - Novou konče, sedli na dokonale připravený lep. Výsledek celé causy je jednoznačný: ani ODS, ODA ba ani lidovci nemají tak docela čisté ruce, jak nám ukazují. Bezbřehá nekorektnost představitelů stran, politiků či státních

úředníků nezná zábran, nezná mezí. Co všechno se ještě dovíme?

Uplácení, podmazávání, profitování vlastních soukromých firem či rodinných příslušníků je na denním pořádku. Pomalu se dostáváme do situace, kdy občan nezasne ani se nediví. Tento způsob obohacování berou výše uvedení jako samozřejmost. Ostatně náš vztah k těmto situacím jim dokonale nahrává. Stále se snažíme dosahovat svého cíle klasickou cestou úplatků a známostí. Heslo nehas, co tě nepálí stále platí.

Oli

nePŘEHLÉDnuto

... plesová sezóna, plesy, bály. Škoda, že už není ples KSČ. Kampak se hrabaly Šibřinky či jiné masopustní taškařice. Těch figurek, kašparů a trpajzlíků...

... podjezd pod mostem u Struhlovka je stále ozdoben příčným kanálem, stružkou. Jen ta značka, jen ta značka. Není...

... kavárna Monika a Valtická vináma mají nové majitele. Zvěsti praví že cizince, dokonce z Valach. Těšíme se na valašské speciality: slivovici a fígále. Jaképak WHISKY a PIZZA !!!

... konkurs na ZŠ 1. máje je na spadnutí. Prý po rozdělení vysvědčení, ale 30. června !!!

... prodejní budka zábavné pyrotechniky na tř. 1. máje byla v minulých dnech navštívena neúprosnou rukou nějakého nepřítelů DĚLBUCHŮ ...

... v Lipníku hrál Katapult, ve Val. Mezu Priznitss a v Hranicích?? Prý

přijede paní Janžurová a spol. Bude sranda...

... část Jiráskovy ulice připomíná domy před demolicí. Doufejme, že stejný osud nepostihne sousední dům - ZÁMEK...

... chcete-li se takříkajíc zdarma umýt a osprchovat, stačí zajít do Zámecké ulice a postavit se pod okapy starých domů od SECOOPU po výluku - Hlavu osprchuje voda ze střech, tělo auta, nohy si umyjete v břečce na chodníku. Nezapomeňte na mýdlo, šampon a ručník...

... kiosek na 1. máje, v němž se prodávala zábavná pyrotechnika a elektronika „zdobí“ okna polepená starými novinami. Teď to navíc nějaký vandal vylepšil rozmlácením skleněné tabule...

... na budově zámku byly před krátkou dobou opraveny okapy, ale chodcům z nich teče voda za krk i teď...

CO SLYŠELA HRANICKÁ VRBA

Po Hranicích se rozšířila zpráva, že představenstvo hranické ODS navrhlo odvolání starosty PhDr. Vladimíra Juračky. Redakci Přehledu se zatím podařilo zjistit a ověřit následující. Nešlo o odvolání starosty, ale členové ODS hlasovali o důvěře k panu starostovi. Hlasováním byla tato důvěra k panu starostovi potvrzena.

-Oli-

NABÍDKA NOVÝCH KNIH V MĚK HRANICE

Irving, J. - Pravidla moštárny
Hrdina knihy neadoptovaný potomek st. cloudského sirotčince Homer Wells si osvojuje jisté teoretické i praktické znalosti, které pomáhají mladým ženám. Jeho učitelem a rádcem je zakladatel sirotčince Wilbur Larch.

Encyklopedie moderní dívky
Knížka vypráví o všem, co zajímá dnešní mladé dívky, popřípadě poradí s možnými problémy.

Marx-Lindner, Lo - Rodina Terských

Román pro ženy vypráví o lásce na první pohled. Krasavice Daniela si musí poradit s ranami osudu.

Marysko, Maxi - Cesta růžových kurýrů

Hrdinou historického špionážního románu je šéf policie říšského kancléře baron Ludwig von Austerberg.

Marysko, Maxi - Milý Danieli...

Volné pokračování románu Cesta růžových kurýrů se odehrává v létě 1723, kdy má být korunován na krále českého Karel VI. Baron von Austerberg se pokouší odhalit tajemství medailónku, kterou dostal od svého přítele Daniela.

Janča, Jiří - Zentrich, J.A. - Herbář léčivých rostlin

U nás ojedinělé herbářové dílo známého terapeuta alternativní medicíny a odborníka v oboru fytotherapie. Kniha podává podrobné informace a rady o bylinách a jejich užití.

Verne, Jules - Plující ostrov

Klasický sci-fi román pro mládež s původními ilustracemi.

BÖHMIG, Ulf - Přírodní léčitelství v domácí praxi

Kniha je stavěna na hesle Pomoz si sám aneb zdraví bez léků. Zabývá se zásadami zdravé výživy, zdravím v zelenině, budováním obranného systému organismu a radami při běžných obtížích.

Ball, Donna - Nejčernější hodina
Strhující thriller, v němž se nevinná žena Cathy Hamiltonová dostává náhodou do spleti vyřizování si účtů mezi zákonem a podsvětím.

McCullough, Colleen - Dámy z Missaloughi

Čtivý komorní příběh tří žen z malého australského města Byron.

Škvorecký, Josef - Ze života české společnosti

Knížka obsahuje tři části, z nichž pouze první - Ze života vyšší společnosti vyšla u nás v 60. letech. Další dvě části - Ze života socialistické společnosti a Ze života exilové společnosti vychází v ČR poprvé.

Mařák, Jindřich - Malá škola potápění.

Pro všechny, kteří mají chuť začít s potápěním.

Svoboda, E. a kol. - Přehled středoškolské fyziky

V publikaci jsou uvedeny základní fyzikální pojmy, vztahy mezi fyzikálními veličinami, fyzikální zákony, principy a teorie, kterou by měl znát absolvent střední školy s maturitou.

Vulliamy, Ed - Údolí pekla. Porozumění válce v Bosně.

Reportáž anglického novináře, která byla odměněna Cenou pro zahraničního dopisovatele roku 1992 v Granadě. □

ROCKOVÝ SERVIS

Dne 21. ledna vystoupila v Lipníku bývalá legendární skupina Kátapult. Hrál převážně své největší hity z posledních dvou LP (Hítalbum I a II). Výkon byl stejný jako před pěti nebo deseti lety. Nic se nezměnilo. Převážnou část publika tvořili pamětníci, kteří si svou oblíbenou skupinu třikrát vytleskali. Po skončení koncertu vypukla discotéka. Z tohoto důvodu většina

normálních lidí odešla a uvolnila prostor všem vyznavačům „maduarů a argem“.

Kdo bude mít 28.1. cestu do Prahy, tomu bychom chtěli doporučit unplugged skupiny CIRCUS PRAHA. Kapela, která v Hranicích před měsícem zazářila, si na svůj akustický koncert pozvala basistu z Bílé nemoci a houslistu ze Snake latters. Vystoupení proběhne v Malostranské besedě ve 21.00.

DÁLNIČNICE A HRANICE

Pro velký zájem čtenářů dnes přinášíme podrobnější informace o stavbě dálnice v okolí Hranic. Do dnešního dne není přesně stanovena varianta výstavby a napojení Hranic na dálniční tah.

Za informace a materiály děkujeme vedoucímu referátu výstavby Ing. architektovi Patočkovi .

SDĚLENÍ REFERÁTU DOPRAVY

Dne 10.11.1993 bylo pod č. 631 přijato usnesení vlády, které vymezuje rozvoj dálnic a čtyřpruhových silnic pro motorová vozidla v České republice do roku 2005. Zrušuje a nahrazuje usnesení o vymezení dálniční sítě a o koncepci dlouhodobého rozvoje silniční sítě a dálnic z roku 1963 a 1987.

Součástí tohoto usnesení vlády ČR je příloha vymezující rozsah staveb na jednotlivých dálničních tazích a na tazích 4 pruhových silnic pro motorová vozidla, které jsou navrženy k realizaci do roku 2005. Okresu Přerov se týkají tyto investiční záměry:

- Na dálniční síti:
 - D 35 úsek Páslavice - Velký Újezd (dl. 8,5 km) zahájení 1994 - dokončení 1997
 - D 35 úsek Velký Újezd - Lipník n.B. (dl. 9 km) zahájení 1995 - dokončení 1998
 - D 47 úsek Hranice n. M. - Fulnek (dl. 9 km) zahájení 2002 - dokončení 2005
 - D 47 úsek Kroměříž - Hranice n. M. (dl. 30 km) zahájení 2003 - dokončení 2007
- Zahájení stavby D 47 v okrese Přerov navazuje na realizaci D1 Vyškov - Zlín:
 - d1 úsek Vyškov - Kroměříž zah. 2001 - dok. 2005
 - D1 úsek Kroměříž - Zlín zah. 2002 - dok. 2005
- Na čtyřpruhových silnicích pro motorová vozidla:
 - R 48 úsek Bělotín obchvat (dl. 2,0

km)

zahájení 1995 - dokončení 1997
Tento seznam byl zpracován s pod-
mínkou každoroční aktualizace.
Vláda ČR současně vyslovila sou-
hlas se zavedením celoplošné
finanční úhrady formou ročního
poplatku za využití dálnic a čtyřpru-
hových silnic pro motorová vozidla
(místo mýtného).

POPIS JEDNOTLIVÝCH VARIANT DÁLNIČE VE VZTAHU K OBCÍM

Lipník nad Bečvou VIII - Jezernice
Všechny varianty dálnice D47
kromě varianty 5 procházejí na
sever od obce. Nejbližší obci pro-
chází varianta 2 - cca 30 m od
hřiště, 350 m od obce.
Nejvzdálenější jsou varianty 3 a 6
jdoucí v souběhu cca 460 m od
hřiště a 700 m od obce. Varianta 5
prochází mezi obcí a tratí ČD
ve vzdálenosti cca 150 m jižně od
obce. V každé variantě jsou navr-
ženy přeložky nebo úpravy silnic
spojující obec s okolními obcemi.
Rovněž polní cesty jsou zachovány
tak, aby plnily svou funkci. Potok
Jezernice je překonán v každé vari-
antě větším mostním objektem.

Hranice VIII - Slavíč

Obci se nejvíce přibližuje ze severu
var. 5, která prochází ve vzdálenos-
ti cca 170 m od zástavby obce.
Ostatní varianty jsou situovány
severněji a ke kontaktu s obcí
nedojde. Polní cesty ve směru
k vrchu „Nad doly“ budou zachová-
ny.

Milenov

Všechny varianty D47 kromě vari-
anty 6 procházejí jižně od obce
v prostoru mezi Milenovem
a Klokočí. Varianta 4 se k obci př-
bližuje nejvíce a prochází po jejím
jižním okraji. Severně od obce je
vedena varianta 6, prochází cca
100 m od nádrže a 400 m od
zástavby obce. Všechny silnice
jsou opět zachovány tak, že je
zajištěno spojení s okolními obcemi
včetně polních cest.

Klokočí

Všechny varianty kromě varianty 2
jsou vedeny severně od obce.
Nejbližší zástavbě obce je varianta
3 - cca 100 m v místě největšího
přiblížení obci. Nejvzdálenější je
varianta 4 - cca 250 m. Jižně od
obce prochází varianta 2 dotýkající
se zástavby obce. Silnice spojující
obec s okolními obcemi jsou zacho-
vány u všech variant.

Hranice IV - Drahotuše

Všechny varianty jsou vedeny
severně od obce. Nejbližší je vari-
anta 2 - cca 350 m od nejbližší
zástavby, která je oddělena od
obce tratí ČD.

Hranice III - Velká

Všechny varianty jsou navrženy
severně od obce. Nejbližší zástavbě
je vedena varianta 2 - cca 200
m od obce, nejvzdálenější je vari-
anta 1 - cca 650 m od obce.
Křižující komunikace ve směru
Hrabůvka, Lhotka a Olšovec jsou
zachovány tak, že jsou navrženy
jejich úpravy popř. přeložky. Na
přeložce sil. II/440 je navržena
mimoúrovňová křižovatka s D47.

Hrabůvka

Všechny varianty dálnice procháze-
jí jižně od obce, v prostoru mezi
Hrabůvkou a Velkou. Nejbližší
zástavbě prochází varianta 4 a 6 -
cca 60 m a 180 m.

Hranice II - Lhotka, Hranice X - Olšovec

Všechny varianty jsou vedeny jižně
od těchto obcí. Nejbližší je varianta
1 - cca 420 m od Lhotky a 320
m od Olšovce.

Z BLOKU MĚSTSKÉ POLICIE

Ve čtvrtek 19.1.1995 asi ve 23 hodin řešili strážníci potyčku dvou mužů, kteří se přeli v jednom z bytů na Nádražní ulici. Důvodem sporu byla diskuse o výši nájemného.

V nedělní ráno, asi kolem třetí hodiny, byla hlídka městské policie upozoměna na ležícího muže poblíž zastávky MHD na Zborovské ulici. Dotyčný nebyl našťastí zraněn, jeho „nevolnost“ měl na svědomí alkohol.

Statistika činnosti strážníků městské policie Hranice

V uplynulém roce 1994 bylo strážníky přijato 2680 oznámení různé závažnosti. Celkem bylo zjištěno 1649 přestupků (případů protiprávního jednání), 1218 jich bylo vyřešeno, 340 oznámeno příslušným kompetentním orgánům (policii ČR, přestupkovému oddělení MěÚ, vojenské policii...), a 91 přestupek je v řešení. Přestupky řešené strážníky lze rozdělit zjednodušeně do dvou skupin. První skupinu tvoří „dopravní přestupky“, kterých je z celkového počtu zjištěných přestupků asi 70%, zbylých 30% tvoří přestupky proti veřejnému pořádku, občanskému soužití a majetku. Za tyto přestupky bylo strážníky uloženo 610 blokových pokut, a vybráno 59 590 Kč. Tato částka je dle zákona příjmem města.

Martin Lebduška, městská policie Hranice

POLICIE ČR - Hranice informuje

Dne 12.1.1995 ve večerních hodinách oznámila matka desetileté dcery, že došlo k pohlavnímu zneužívání ve sklepě jednoho domu v Hranicích neznámým pachatelem. Ještě téhož dne byl jako pachatel zjištěn 25letý muž, který byl pro tr. čin pohlavního zneužívání dle §242/1) tr. vzat vyšetřovatelem do vazby.

Ve večerních hodinách, kolem 20.00 hod dosud neznámý pachatel odcizil z parkoviště na ul. Máchova (křižovatka zv. Slávie) zaparkovaný osobní automobil zn. Opel Kadet SPZ PRH-85-84. Po pachateli policie pátrá, vozidlo nebylo dosud nalezeno.

Dne 19.1.1995 v časných ranních hodinách dva pachatelé odcizili dvě osobní vozidla, s jedním z nich pak byli přistiženi policejní hlídkou v N. Jičíně při páchání tr. činnosti. Vozidla byla zajištěna a vrácena majitelům. Pachatelé byli zajištěni a umístěni v policejních celách. Provedeným šetřením bylo zjištěno, že v Hranicích se pokusili odcizit dalších 8 motorových vozidel.

V nočních hodinách na 18.1.1995 dosud neznámý pachatel odcizil z parkoviště na sídlišti Hromůvka v Hranicích zaparkované vozidlo občanky SRN a to Audi 80 poznávací značky CW EH 23. Vozidlo bylo stříbné barvy.

Od počátku roku 1995 do 18.1.1995 došlo v teritoriu Hranic k celkem 23 dopravním nehodám s různými následky.

kpt. Nagy Jan, vedoucí OO PČR

HÁZENÁ

Proč nebyla publikována reportáž ze zápasu s Plzní?

Tuto otázku si položil ne jeden házenkářský příznivec. Ačkoli byla z tohoto zápasu zpracována zajímavá reportáž a následná úvaha, přesto se těmto textům nepodařilo prorazit na stránky Přehledu. Abychom to jedním souvětím uvedli na správnou míru. Cement Hranice získal v hodině dvanácté bod se soupeřem, který se dal v domácím prostředí porazit. Šmitec, dvacet - jak by řekl jeden hranický

sportovní manažer. Věrným čtenářům se omlouváme za nedopatření, ke kterému došlo.

Vzhůru do Brna, kde se hrálo o mnoho.

KP Brno : Cement Hranice 20:25 (7:13)
Sled: 0:1, 3:2, 4:4, 5:10, 7:14, 15:20, 20:25. Sedmičky 2/2:3/2, vyloučení 3:5, rozhodčí Libánský a Konečný, 250 diváků.
Brno: Vejtasa, Vala-Švec 1, Valášek 4, Jánošík, Řezník 7, Semerád, Musil 1, Fégl, Chovanec 5, Jahoda 1, Mílek 1.
Hranice: Stružka, Štolcar-Suchanec 6,

Heinz, Fekar 3, Brus 1, Poliak 4, Bartoň 8, Bednařík, Hlaváč 2, Žůrek 1, Vala.

Do Brna odjížděli hraničtí házenkáři s cílem dovézt dva body a vzdálit se od posledních (sestupových) míst. Záměr realizačního vedení a hlavně hráčů na brněnské palubovce se zdařil na 100%. Po vyrovnaném začátku si Hranice zlepšeným výkonem celého družstva vytvořili ve 20. min. 1. poločasu dostatečný brankový náskok, který dokázali do konce utkání udržet a získat tak velmi důležité dva body. Dejme slovo trenérovi Miroslavu Frankovi: „Naši borci podali zatím nejlepší výkon v letošním ligovém ročníku. Byl jsem velmi příjemně překvapen s jakým přístupem se k tomuto utkání postavili. Exceloval brankář Rudla Stružka, jenž zastínil reprezentačního brankáře Vejtasu. Výborný výkon podaly obě spojky Suchanec a Bartoň, kteří byli úspěšní střelbou ze vzdáleností, odkud jsme v předešlých zápasech branky spíše inkasovali než dávali. Naši hráči navíc podali zodpovědný výkon v obraně, kdy se jim podařilo uhlídat nejnebezpečnějšího střelce domácích, Slováka Valáška. Díky dvacetipěti skalním fanouškům, kterým se podařilo v Brně „vygumovat“ asi stovku domácích příznivců a vytvořili tak pro naše hráče domácí prostředí. Jak už jsem několikrát upozorňoval - v Hranicích máme skvělé obecenstvo, které by nám mohly ostatní celky závidět. Věřím, že nás naši příznivci přijdou povzbudit i v derby s Kopřivnicí. V domácím prostředí dokážeme Tatru ŮMV potrápit. Tatře se v posledních zápasech nedaří podle jejich představ. V posledním utkání ji doma v Kopřivnici přehrál Zlín. Je sice pravda, že se Kopřivničtí musí obejít bez zraněného Hrabala, ale na druhé straně ho nahrazuje dobře známý Rus Taranov. Viděl jsem ho hrát a je ve skvělé formě. Hodně také bude záležet na formě reprezentačního brankáře Rašky a hranického odchovance Jirky Krčmáře juniora. Přistoupí-li naši hráči k tomuto utkání s takovou zodpovědností jako v Brně, myslím si, že diváci uvidí velmi dramatickou házenou.“

Nám nezbyvá než připomenout, že v dresu Cementu nastoupí kopřivničtí odchovanci Bartoň a Brus. Odchovancem Tatty je rovněž dlouhodobě zraněný Jiskra a také masér Lumír Zátoupek. V Kopřivnici váleli ligu také současný trenér Miroslav Frank jr. a také oblíbenec hranického hlediště Vašek Štípek (v současné době v rekonvalescenci). Věřme, že se kopřivnickým odchovancům v dresu Cementu bude 100% dařit a bývalý Žák a dorostenec Cementu Jirka Krčmář jr. zrovna nebude mít svůj Den. Věřme však, že se náležitě zhojí na ostatních soupeřích z druhé poloviny tabulky.

Tabulka 1. ligy házené po 16. kolech:

1. Dukla Praha	15	0	1	427:312	30
2. Gum. Zubří	12	2	2	358:256	26
3. Novesta Zlín	10	3	3	386:329	23
4. Kopřivnice	9	4	3	336:282	22
5. Karviná	9	1	6	354:274	19
6. Kovo. Plzeň	7	4	5	330:316	19
7. Lovosice	6	0	10	303:351	12
8. St. Plzenec	4	2	10	272:333	10
9. B. Most	4	2	10	293:384	10
10. Hranice	4	1	11	318:363	9
11. Ostrava	3	1	12	255:352	7
12. Brno	2	2	12	303:367	6

P.S. POZOR, POZOR, POZOR !!!

V neděli 29. ledna 1995, v 10.30 - Hala Cementu Hranice (házenkářský areál). Bohatě občerstvení a pestrá tombola a hlavně derby, které nezná favorita !!!

Předpokládaná sestava Tatry ŌMV KOpřivnice : Raška, Míček-Krčmář, Prepsl, Machala, Dořičák, Lančí, Taranov, Peřek, Till, R. Šustala, R. Šustala.

P.P.S. Do konce základní části zbývá ještě 6 zápasů !!!

SEDM OTÁZEK PRO TRENÉRY

V dnešním čísle začínáme miniseriál rozhovorů s trenéry fotbalového oddílu SK KUNZ Hranice. V podzimní části mistrovských soutěží vzbouřily poklidnou hladinu fotbalového dění výpovědi bývalých hráčů Kunzovky na adresu vedení fotbalového oddílu. V zimním (přípravném) období jsme se rozhodli položit sedm otázek trenérům jednotlivých mužstev. V dnešním čísle jsme požádali o rozhovor bývalého hráče, dnes trenéra B mužstva mužů, Mirka Takáče. Tohoto sympatického fotbalistu si fotbaloví příznivci pamatují ještě z počátku 80. let, kdy Mirek přišel z vojny v Českých Budějovicích. Olomoucký odchovanec po dvouletém působení v Hranicích přestoupil do Bohumína, aby se poté opět vrátil na rok do Hranic. Zde si ho vyhlédly PS Přerov, odkud potom odešel do Uherského Hradiště. Po odchodu z Hradiště a Kunovic se Mirek Takáč vrátil na sever Moravy. Po krátkém působení v Drahotuších nastoupil jako hrající asistent trenéra v hranické Dukle. Odsud odešel do Valašského Meziříčí a poté do Ústí u Hranic. Od léta začal trénovat béčko staršího dorostu, kde pozvedl úroveň tohoto celku. Po ukončení podzimní části byl vedením fotba-

lového klubu jmenován trenérem B mužstva mužů, posledního celku Hanáckého župního přeboru. Trenér Takáč v těchto dnech dokončuje trenérskou třídu II. stupně. Není bez zajímavosti, že hodlá absolvovat i I. trenérskou třídu. Redakce Přehledu drží Mirkovi Takáčovi Palce, protože je přesvědčena, že působení trenérů typu M. Takáče je jednou z cest, jak se odpoutat z posledních míst mistrovských soutěží.

SEDM OTÁZEK PRO MIRKA TAKÁČE

- 1/ Na sklonku podzimu 1994 jsi byl jmenován trenérem B mužstva mužů Kunzovky; jak moc Tě tento přestup překvapil?
- 2/ Jak hodnotíš výkony a výsledky svého nového celku po podzimu?
- 3/ Jak se Ti jeví současný stav kádru Běčka a co říkáš přístupu tohoto perspektivního celku v náročném přípravném zimním období?
- 4/ Mohl bys fotbalové příznivce seznámit s hráčskými změnami v B týmu?
- 5/ Jsi velkým optimistou, věříš v záchranu A celku v MSFL a hlavně svého celku v župním přeboru?
- 6/ Spatří Tě Tví příznivci v jarní části soutěže i na trávníku coby hrajícího kouče?
- 7/ Mohl bys sestavit jedenáctku hráčů s kterými jsi hrál v Hranicích a proti ní jedenáctku hráčů s kterými jsi hrál v ostatních celcích, kde jsi působil?

1/ Nepřekvapil mne vůbec, protože člověk s tak bohatými hráčskými zkušenostmi by měl patřit do rozhodujícího dění v klubu, jakým je KUNZ Hranice. Dobrý hráč ještě

nemusí být dobrým trenérem, avšak i na tomto postu jsem dokázal coby hrající asistent Dukly Hranice, anebo i loni za podzim jako trenér dorostu „B“, že pro trenérinu mám výborné předpoklady. Pouze se to všechno uspíšilo díky Lubovi Kubicovi (trenérovi ligového dorostu). Dobře víš, že pro veřejnost i rozhodující činitele klubu je důležitá prověřená odbornost, chtěl jsem tedy do trenérského dění vstoupit až po dokončení u nás II. nejvyšší trenérské třídy a sice Licence A, jenže koncem jara 1994 přišel Luboš, požádal mne o pomoc, takže jsem tady a jakákoliv nominace mne nemůže překvapit.

2/ Hodnotit výsledky a výkony nebudu, protože to zavání alibismem, je půlka sezóny a vymlouvat se po skončení ročníku 1994-95 na to, že soutěž byla špatně rozehraná není vůbec můj styl.

3/ Stav kádru není podle mých představ, je nás málo, ale vše se vyřeší během jarní sezóny, kdy jsem domluven s Lubošem Kubicou, že v případě jistoty záchranu ligového dorostu mi okamžitě uvolní tolik dorostenců, kolik budu chtít. Takže potom dojde k naplnění kádru, konkurenci a postupem času se chci propracovat k tomu, k čemu by „B“ tým měl sloužit - a sice, aby vedle zkušených hráčů vyrostlo co nejvíce fotbalistů pro A mužstvo. Co se týče přístupu k tréninku jsem maximálně spokojen jen s určitým počtem hráčů, kteří chodí poctivě, ale co se týče některých mladých, jejichž přístup je velice špatný, jen co dojde k doplnění kádru budeme se muset s některými z nich rozloučit.

Fotbal nejde šidit - vzorem přístupu pro všechny fotbalisty v Hranicích je Laďa Derych.

4/ Změn je hodně, jak už jsem předdeslal, vrátil se Laďa Derych, věřím že na hostování přijdou vojáci a hráči Baníku Ostrava - Petr Nesrsta a Milan Pompa (bývalý reprezentant v juniorské kategorii). Hodně si slibují od posily, kterou jsem si sám vytipoval, a sice po letech odmlky se do mužstva vrací jeden z velkých fotbalových talentů Pavel Rolinc. Znovu začali Mira Uherek, Jarda Petrák a čerstvě Tomáš Páleník.

5/ Věřím v záchranu obou mužstev.

6/ Se Sokolem Ústí jsem se domluvil na hostování do 31.3.95, takže teď přes zimu budu dělat útočníkům konkurenci. Co se týče hraní, hrávat budou bez rozdílu věku ti, kteří budou nejlepší. A když mezi ně budu patřit...

7/ To Ti udělám velice rád, pouze se omlouvám všem, na které se v „nominaci“ nedostalo.

sestava HRANIC:

		Kadlík M.
Stryk Z.	Klemš L.	Derych L. Pumprla P.
Punčochář P.	Polášek E.	Zbrož A. Zatloukal P.
Uličný P.		Šádek I.

sestavva „SVĚT“:

		Srníček P.	
		Bohumín	
		Newcastle United	
Malík J.	Elko M.	Mrázek P.	Vajda T.
Olomouc	Bohumín	Olomouc	Dukla Hranice
-Rakousko	-Válc. F-M	Uničov	Kunz Hranice
Rolinc F.	Litoš J.	Kořístka M.	Stejskal P.
Uh. Hrad.	Uh. Hrad.	Bohumín	Olomouc
-Rakousko	-Rakousko		

Poštulka Marek
Bohumín
Baník Ostrava

Lorenc Z.
Uh. Hrad.

PŘÍPRAVNÁ KOPANÁ

Studénka - KUNZ Hranice A 0:2 (branky Petr Hupka 2)

Baník Ostrava B - Dukla Sekopt Hranice 2:2 (branky Dukly Šimny 2)

Na sněhu
MUŽI

DOROST STARŠÍ

KUNZ Hranice A - Fatra Napajedla 2:1
branky: Derych, Slivka „věkem ml. dorostenci“

DOROST MLADŠÍ

KUNZ Hranice - FC Napajedla 6:1
branky: Čáp 2, Koňářík 2, Michal Pecha Navrátil

HALOVÁ KOPANÁ

turnaj mladších dorostenců v hale SOU:
v neděli 22. ledna

výsledky: KUNZ - Vsetín 6:1
- Přerov 5:5
- N. Jičín 8:4
- Bystřice p.H. 8:3

Pořadí: 1. Hranice
2. Vsetín, 3. N. Jičín, 4. Bystřice
5. Přerov

Mladší dorostenci opět prokázali skvělou halovou formu a přesvědčivě zvítězili, když ztratili bod s tradičním rivalem - Přerovem, jenž zcela zklamal. Nejlepším střelcem Kunzovky byl Pavel Koňářík junior se 6 brankami, následovali Slivka a Čáp s 5 brankami.

NOBE

TOVÁRNA NA SAMOLEPKY

přijme celoroční zakázky na větší množství samolepek. Velmi výhodná cena.
U ostatních zakázek počet podle přání zákazníka.

SERIGRAFICKÁ DÍLNA

zhotoví autorské serigrafie

Informace: Tel. 0642 / 20 25 32

SIR WINSTON LEONARD SPENCER CHURCHILL

1874-1965.

Tato dvě data ohraničují podivuhodný život velkého Angličana. Najdete je v Bladonu, malé vesnici, na prostém hřbitově, kam byl uložen ke svému věčnému spánku na vlastní přání. Vedle otce a matky. Zde, mezi prostými vesničany leží ten, který sloužil šesti králům a královnám, stýkal se s velikány tohoto světa, sbíral nevděk, zlobu i pocty nejvyšší.

Dožil se devadesáti let a prožil život bouřlivý, bohatý a plodný, v němž byl jedenáctkrát ministrem, dvakrát premiérem, v němž pomáhal rozdělit svět a někdy se stavěl do cesty pokroku. Po celý svůj dlouhý život dával všechny své síly k ochraně britského impéria, britských tradic a velikosti ostrovů. Byl to stoupenec konzervatismu, byl to aristokrat a politik ojedinělého formátu. V jakémkoliv Pantheonu slavných by se jeho jméno vyjímalo vedle Napoleona, Metternicha, Disraeliho, Bismarcka, Roosevelta. měl tisíce odpůrců doma i ve světě, přátel sotva pár desítek. Ale ani jim nevěřil bezesbytku. Vždyť při jeho pádech často asistovali i oni. Winston Churchill věřil především a jenom sobě. Sám řekl, že na vrcholcích politiky neexistují upřímná přátelství. Proto své odpůrce nešetřil, ale vždy zůstával v každém okamžiku velkorysý a loajální. Jak jde čas a s ním historie, je stále více ceněn a zařazován mezi klasiky politického světa.

Narodil se v době velkého rozkvětu Británie, do poklidných viktoriánských časů. V čase jeho narození jezdili politikové do sněmovny v kočárech, na konci své dráhy létal v letadlech a jezdil v autech. Byl synem třetího syna vévody z Marlborough. Jeho matka byla dcerou spoludávatele a vydavatele tisku New York Times. Střední školu vystudoval v Harrow, pak absolvoval vojenskou akademii v Sandhurstu a bojoval v britských koloniálních válkách v Indii, v Súdánu a také ve válce s Búry. Roku 1900 byl poprvé zvolen za konzervativní stranu do Dolní sněmovny. Od r. 1904 byl na dobu dvaceti let zase členem strany liberální. Ke konzervativcům se pak vrátil. Vystřídal mnoho politické funkce: státní tajemník pro kolonie, ministr obchodu, ministr vnitra, 1. lord admirality. Byla to doba, kdy do Anglie šlo zlato proudem a jeho pozdější sokové z 2. světové války Hitler a Mussolini nic neznamenali. Hitler byl školákem, Mussolini

chudým učitelem. A další příští protivník Stalin byl nucen opustit teologický seminář v Tiflisu. Na počátku 20. století už o Churchillovi mluví celá Evropa. Je úspěšný politicky, společensky i jako spisovatel. Má za sebou pět válečných tažení a před sebou 1. světovou válku. V ní poznal zblízka těžké boje na západní frontě ve Francii. Po válce se stal ministrem vojenství a letectva a usiluje o modernizaci technicky zastaralé britské armády. V r. 1922 odešel do soukromí, opustil politiku a věnoval se publicistice (např. čtyřdílná Světová krize). Sledoval z povzdálí nástup fašismu v Itálii a zejména v Německu a varoval před ním. Ostře odsoudil chování své země k Československu v souvislosti s Mnichovem 1938.

Po vypuknutí války se stal ministrem námořnictví a po odstoupení U. Chamberlaina se stává r. 1940 předsedou vlády a současně ministrem obrany. Měl výrazný podíl na statečném odporu Britů v letecké válce o Anglii i po celou válku. Přijal a podporoval spojenectví sovětsko-americko-britské, avšak za svého celoživotního nepřítel považoval i komunismus a vše, co tuto ideologii představovalo. Proto prosazoval invazi západních vojenských sil na Balkáně a chtěl, aby anglo-americká vojska postupně obsadila a osvobodila střední a východní Evropu.

Varoval každého před nebezpečným spojenectvím se Stalinem, u nějž pochopil to, co nedokázal rozeznat náš exilový prezident dr. Edvard Beneš, který přes varování západních přátel jel uzavřít smlouvy do Moskvy v památném 1943 roce. Bohužel však i při jednáních Velké trojky u Teheránu a v Jaltě se americký prezident Roosevelt více přátelil se Stalinem k velké zlosti Churchillově.

Vše si vynahrátil po válce. Spojenecká koalice se rozpadla a Churchill se stal uznávanou hlavou koalice nové - protisovětské. V americkém městě Fultonu pronesl řeč, jíž zahájil „studenu válku“ a v níž použil jako první výraz „železná opona“. Ta opona, za níž se ocly všechny evropské satelitní státy Moskvy. Naplnily se a ještě se dále měly naplňovat Churchillovy vize o tom, co Stalin plánoval a s tichou urputností postupně realizoval. Svým projevem tedy vyzýval všechny demokratické státy, aby se sjednotily v boji

proti rozpínavosti sovětského impéria.

Politická dráha W. Churchilla vrcholí v padesátých letech, kdy se stal znovu předsedou vlády (r. 1951-1955) a i ministrem obrany (do r. 1952). Dům ministerského předsedy na Downing Street opustil 6. dubna 1955 večer. Bylo mu 81 let.

Zbývající roky života vyplnil usilovnou prací nad svými písemnostmi, rozepsanými knihami a také zápasem s nemocemi. Infarkty, mozkoýmié příhoamiy, zápaly plic. Nakonec jej udolaly poruchy krevního oběhu a cévní trombóza. Záznamy prozrazují, že Winston Churchill bojoval se smrtí čtrnáct dlouhých dní. Zůstal bojovníkem i v posledních chvílích svého života. Jeho čas se naplnil. 24. ledna uplynulo 30 let od smrti tohoto velkého politika. Proto jsme mu věnovali tuto vzpomínku.

CO ŘEKL WINSTON CHURCHILL

o mladých politicích:

Musí mít schopnost předpovídat, co se bude dít zítra, příští týden, příští měsíc a nebo příští rok. A potom musí mít schopnost vysvětlit, proč k tomu nedošlo.

o politice:

Politika je vzrušující jako válka a stejně tak nebezpečná. Jenže ve válce vás mohou zabít jen jednou. V politice mnohokrát.

o němčině:

Je to zhovadilý jazyk. Naučil bych se jej jen tehdy, kdyby Kaiser maširoval Londýnem. Lady Astorové na její invektivu, že kdyby byla jeho ženou, nasypala by mu do kávy arsén odpověděla: „Kdybych byl vaším mužem, vypil bych to.“

Bernardu Shawovi, který mu napsal

„Rezervuji vám dva lístky na mou premiéru. Vezměte s sebou přítele, máte-li nějakého“ odepsal: Nemohu přijít na premiéru. Přijdu na reprízu, bude-li nějaká.

o de Gaullovi:

Nejtěžší kříž, který kdy v životě nesl, byl kříž lotrinský.

KINO SVĚT

Začátky představení
v kině Svět jsou denně
od 18.³⁰ hod.

26. - 29. (čt - ne)

PRAVDIVÉ LŽI

Mládeži přístupno. Americký film, titulky. Vést dvojí život není snadné ani pro Arnolda Schwarzeneggera. Ostatně uvidíte to sami v nové akční komedii. 135'.

30. - 1. (po - st)

JASNÉ NEBEZPEČÍ

Mládeži přístupno. Americký film, titulky. Pravda si žádá nekompromisní ochránce. Harrison Ford v souboji s kolumbijskou drogovou mafií. 141'.

2. - 5. (čt - ne)

TRABLE

PRCKA BINKA

Mládeži přístupno. Americký film, česká verze. Už se blíží, už se batolí, už je tady! Nový film tvůrce slavného „Sám doma a Sám doma 2.“ 99 min.

Každou neděli ve 14.30 hod.
hrajeme filmy pro mládež.

29. (ne)

BEETHOVEN 1.

Mládeži přístupno. Americký film, česká verze. Každá rodina potřebuje svého psa. 90'.

JMÉNA Z KALENDÁŘE

Zdislava, Robin, Marika, Hynek, Nela, Blažej a Jarmila, to jsou jména ve dnech 29. ledna až 3. února. Jsou to jména pěkná a zajímavá. Třeba Hynek a Jarmila. Kdo se dobře učil a dával ve škole pozor, přidá si v duchu Viléma a už se mu vybaví jeden slavný básník minulého století a jeho předlouhá báseň v duchu romantismu. Uhodli jste. K. H. Máchu a jeho slavný Máj. Robin je zase oblíbený středověký hrdina chlapců dobrodružných povah. Slavný románový zbojník, také ztvárněný v televizním seriálu, který po vzoru mnohých zbojníků bohatým bere a chudým dává, brání je proti nepravostem mocných a získává přízeň nejen utiskovaných, ale i samotného krále. Zbojník se svou družinou ze Sherwoodského lesa - Robin Hood. Tento malý výlet do literatury stačí, už bychom si také mohli poplést Blažeje s jedním primářem z jedné nemocnice na periferii, tak se raději vraťme k významu uvedených jmen. O Zdislavě už víte z minulého pokračování, když jsme si vysvětlovali, jak je to se Zdeňkem, jehož jméno pochází ze Zdeslava, či také Zdislava. A o využití některých mužských jmen v ženské podobě už jsme také psali. Takže teď k Robinovi. Jméno má původ v germánském Robertovi. Znamená „slávou ozářený, zářivě pověstí“. Robin je domácká podoba původem francouzská a pak také anglická. Německý původ má i české jméno Hynek. Vzniklo z německého Heinrich (Jindřich), tj. „vládce domu“; na základě zvukové podoby se španělským Inigo (Ignác) se Hynek uvádí jako česká podoba jména Ignác. Úplně české je jméno Jarmila, které si můžete volně vyložit jako dívku „milující bujnost, sílu, tedy jaro“. Jaro je obsaženo ve složce mužských jmen (Jaromil, Jaromír ap.) a jarý - bujný, prudký. Jarmila také může „slavit jaro“, nebo být „slavná silou, jarostí“. Zbývající jména jsou cizí. Marika je maďarská domácká podoba Marie. Výklad Marie už v Přehledu uveden byl. Takže si zalistujte v č. 14 ze září minulého roku. Dívčím, které se jmenují Nela sdělujeme, že jde o domáckou podobu jmen Kornélie, Petronela, Helena, také Eleonora aj. Jméno Nela se z nich osamostatnilo. V různých jazycích se různě píše: Nelli, Nelly, Nella, Nellie ap. Blažeje jsme si nechali nakonec. Jméno pochází z latiny (ale původ i význam nezřetelný), také se často uvádí řečtina, v níž by asi znělo „blacha“. Význam není moc lichotivý. Blacha prý znamená „bleptavý, breptavý, tupý (!)“. Doporučujeme nespojovat s ženským jménem Bláže, protože to je domácky oslovená Blažena a ta znamená podle latinských jmen Beata a Beatrice „blažená“. Ale to už jsme také vysvětlovali.

To by pro tentokrát stačilo. Nositelé uvedených jmen vědí své, my už o jejich jménech také, takže zbývá jedině: pogratulovat! Což tímto činíme.

J.K. □

INFORMACE Z HRANICKÉ KULTURY

16. 1. 1995 - 5.2.1995

ZÁKLADNÍ UMĚLECKÁ ŠKOLA SE PŘEDSTAVUJE

Výstavu prací žáků výtvarného oboru ZUŠ Hranice pořádá MMG v gotickém sále radnice. Návštěvní dny jsou út - pá. 9.00 - 12.00 a 13.00 - 16.00; so - ne : 9.00 - 14.00 . Vstupné 5,- a 2,-.

Podepsané články nemusí vyjadřovat názory redakce. Vydává firma 2H se sídlem v Hranicích.
Týdeník PŘEHLED - reg. zn. Sm 101, adresa redakce: Hranice, Radniční ulice 436, tel.: 0642/202532

PŘEHLED VI. ročník , Č. 3, 4. TÝDEN

Připravili: Ilona Bartošová, Oli V. Helcl, Roman Helcl, Jiří Krumník a Bedřich Novák.

Sazbu, tisk a inzeráty upravilo **STUDIO 2H** - Hranice, provoz Olomouc, Kosmonautů 8, tel.: 068 / 55 16 139